

LOV OG EVANGELIUM

Utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 3

MARS 1994

30. årg.

Skirtorsdag

«Den nye pakt i blodet mitt»

Tekst: Luk. 22, 14-20.

Og han tok brødet, takka, braut det og gav dei og sa: Dette er lekamen min, som vert gitt for dykk. Gjer dette til minne om meg. Likeeins kalken etter dei hadde ete kveldsverden, og sa: Denne kalken er den nye pakt i blodet mitt, det som renn for dykk. Luk. 22, 19-20.

Alle som les litegrand i Bibelen, vil snart sjå at der ofte er tale om blod.

Først om blodet av offerdyra ned gjennom tusentals år, om blodet av lam og bukk og kalv. Og så om Jesu Kristi, Guds sons blod.

Frå ordet i 1. Mosebok om Abels offer og om blodet hans som ropa frå jorda, og til det siste blad i Bibelen, der me les om den uteljande himmelske skare som syng om Lammet som kjøpte oss til Gud med sitt blod - er Bibelen som ein einaste krans av blodraude perler.

Verda eig ikkje ei bok så heilt igjennom farga av blod som Bibelen.

Det er også denne sida av Guds ord som dei fleste menneske støyter

seg på - no meir enn nokon gong før - og som dei også strevar for å få ut or Bibelen, ut or kristendomen og den kristne forkynning. Ein kristendom som er bygd på blod, må verta reinska og stiga fram utan sonoffer, utan straff og utan blod. «Blod-kristendomen» høver ikkje for menneske som veit kva kultur og daning er. Men mange av dei same menneske, som talar så, dei ser ikkje at dei sjølv og heile samfunns-klassar og nasjonar syg livet av kvarandre med hat og misunning, dovenskap og forretningsknep. Slik går det med ei syndefull ætt, som berre vil nyta og aldri høyra tale om ansvar og straff, og som difor også held på å missa både syn og samvit.

Det har vorte fortalt (eg kan ikkje

svara for det) at alle tau og kablar i den engelske marine har eit merke som skil dei ut frå alle andre tau og kablar i verda. Merket er ein raud tråd midt inne i tauverket. Omkring denne raude tråden er alle dei andre trådane spunne.

I Jesu Kristi rike er det ogso ein raud «tråd», og «tråden» er Kristi blod. Alt i ditt og mitt og alle menneskeliv som er spune om *den* tråden, høyrer til Jesu Kristi rike.

Ikkje noko anna!

Kor fint og moralsk og kristeleg det ser ut, har det ikkje Kristi blod til midtpunkt, så har det ingenting med sann kristendom å gjera og høyrer ikkje heime i Guds rike.

Så stort verd har Jesu Kristi, Guds sons blod.

Mykje var vunne om dette stod klårt for alle som vil bera Kristi namn.

Kvifor dette blodet har så stort verd, og kvifor alle himlar i alle æver skal fyllast av song om dette blod, det maktar me ikkje å forstå. At Gud vart eit menneske, som gav livet for oss og løyste oss ut med sitt blod, det er like mykje eit under som det er vår einaste redning.

Forløsningen er vunnen ved Jesu Kristi blod, men Gud på sikker grunn er sluttet freden.

Det var ikkje blod av uksar og bukkar som løyste oss ut. Med sitt eige blod gjekk Kristus inn i heilagdomen og fann ei evig utløysing,

den gong då han bar seg sjølv fram for Gud som eit ulastande offer.

Har du nokon gong med ditt indre syn sett innom døra til dette at han bar seg sjølv fram som eit ulastande offer for Gud? Lat dette ordet no få rom i hjarta ditt. Prøv, ver roleg, tenk og tru: han bar seg sjølv fram for Gud.

Han legg seg - om ein så må seia - på sine eigne armar og ber seg sjølv fram for Gud.

Då lydde det gjennom alle himlar, kanskje også i helvete: Her er eg, Gud. Tak meg som den skuldige. Det mennesket har synda, svarar eg for. Legg det over på meg, lat meg bera det - alt. Send alle krav til meg. Alt det himmelen og helvete har krav på mennesket for, før det over på meg.

Her er mitt liv for alle.

Så tok Gud den eine for alle og gjorde han til synd for oss. Han kravde av Kristus alt det han hadde rett til å krevja av oss. Og Kristus betalte alt.

Uskyldig lam, så ynkelig
du ville ofres hen,
din kjærighet har bundet deg
og få oss løst igjen.

Du led og slet vårt fengsels bånd
med naglet fot og hånd,
du gikk som løve av din grav,
vår død du plyndret av.

Kristus har kjøpt oss fri og løyst oss ut med sitt eige blod. Alt som

hadde kome i ulag mellom oss og Gud, er no ordna ved Jesu blod og død. Han fann ei evig utløysing.

Det var ei dyr utløysing.

Guds sons blod kosta det.

Gud set stor pris på oss.

Difor er det så tungt at mange ikkje forstår dette og set så lite pris på det Gud har betalt så dyrt.

Me vil også finna fram andre av dei mange guds-ord som talar om Kristi blod.

Vil du opna øyra og høyra og tru? Så skal di sjel leva.

I han har me utløysing ved hans

blod, forlating for syndene, etter rikdomen av hans nåde. Ef. 1, 17.

I han har me utløysing, forlating for syndene. Kol. 1, 14.

Me *har* utløysing og forlating for syndene. Det er noko som ligg ferdig.

Me skal difor ikkje leita etter syndsforlating i hjarta. Forlating for syndene våre *er* i Jesu blod.

Om du fekk syn på at i Jesu blod ligg syndsforlatinga ferdig for deg, så ville du slutta med denne armodskapen å grava i hjarta ditt etter det du eig i Kristus, og så ville du eiga denne rikdomen ved tru på Guds son.

Trua kan ikkje sona og betala, ho kan heller ikkje vera grunnen for di syndsforlating, men ho kan ta imot det som er ferdig.

Bruk trua di til det. Ta imot det som ligg ferdig for deg i Kristus.

Det er dette som vert bore fram for oss i songen:

Hvordan det føles og hvordan det går,
barn skal du enda få være,
og om du synder og anklaget står,
slipper du selv for deg svare.
Også i livets mørkeste stund
gjelder der
oppå nådens forbund -
hvordan det føles og hvordan det går,
barn skal du enda få være.

Men Guds ord går endå lengre. I Rom. 5, 8-9 får me høyra at Gud synte sin kjærleik til oss ved at Kris-

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender ekspedisjonen navn og adresse.

Bladet blir holdt opp av frivillige gaver.

Eksp.: Abonnement, oppsigelse og adresseforandring sendes til Dag Rune Lid,
5600 Norheimssund, tlf. 56 55 26 72

Gaver til bladet kan sendes kasserer M. Frafjord,
tlf. 51 71 06 29. Postgiro 0801.5682133.

Red. Styret i N.L.L. v/Ragnar Opstad,
Opstadv. 38,4350 Nærbø. Tlf. 51 43 36 85.

Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Formann Karl B. Bø
Vistnesven. 13, 4070 Randaberg,
telefon og fax 51 41 87 46

Sekretær Håvar Fjære, Goksjøruta,
3220 Sandefjord, tlf. 33 11 08 31

Kasserer Margrete Frafjord, 4164 Fogn,
tlf. 51 71 06 29.

Postgiro 0801.5682133. Bankgiro 3204.10.10222

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES, 3160 Stokke

Telefon 33 33 93 98, telefax 33 33 91 40
Bankgiro 2490.45.39496
Postgiro 0825.0771534

tus døydde for oss då me var syndrar. Så mykje meir skal me no, då me er rettferdiggjorde ved hans blod, verta frelse frå vreiden.

Dette må vera eit av dei største orda Gud har gitt oss om verdet i Kristi blod.

Me er *rettferdiggjorde* ved blodet hans.

Ein rettferdig mann er meir enn ein som har fått nåde. Han har ikkje fått skulda si kvitta fordi domaren tykte synd i han og let han gå, men fordi han har betalt - det er ikkje meir å krevja av han.

Gud tilgir aldri synda fordi han har medynk med oss. Han strauk gjelda vår ut i si bok då Kristus naga skuldbrevet vårt til korset og døydde for våre synder etter skrifte-ne. - Såleis synte Gud sin kjærleik til oss.

Hjå Gud er vår sak i orden. Der er ingen ting meir å gjera. Kristus kan gjera dei fullkommen sæle som kjem til Gud ved han.

Honom (Kristus) synte Gud fram i blodet hans, som ein nådestol ved trua. Soleis ville han syna si rettferd, avdi han i sitt langmod hadde hatt tol med dei synder som før var gjorde - han ville syna si rettfred i den tida som no er, så han kunne *vera* rettferdig og *gjera* den rettferdig som har trua på Jesus. Rom. 3, 25-26.

Gud har reist ein nådestol også i

den nye pakt, og nådestolen er Kristus i hans blod.

På nådestolen i den gamle pakt vart blodet av syndofferet stroke. Såleis vart syndene til folket lagde på nådestolen, gjymde i blod, og då kunne folket møta Gud.

Har du sett Jesus, syndoffet for deg?

Har du sett Jesus, nådestolen, der di synd er gjymd i blod, der Guds lov ligg oppfylt i han for deg, så du kan møta Gud?

Har du sett det?

Då har du sett det største og beste eit menneske kan sjå her i verda. Sæle er dei augo som ser det. Då kan også du syngja:

Mitt liv det er i Jesu blod
tross alle dødens pile;
går hele verden meg imot,
jeg deri har min hvile.
Det lindrer alle sjelesår,
forfrisker motet når jeg går
beklemt med svare tanker.
Når mange tankers hvirvelvind
forvirre vil mitt bange sinn,
hans blod er troens anker.

Men no, i Kristus Jesus er de som fordom var langt borte, komne nær til ved Kristi blod. Ef. 2, 13.

For det var Guds vilje at heile hans fylla skulle bu i han, og ved han å forlika alle ting med seg, med di han gjorde fred med blodet på kroset hans. Kol. 1, 19-20.

Så har me då, brør, i Jesu blod fri-

mod til å gå inn i heilagdomen.
Hebr. 10, 19.

Du som les desse orda frå Guds bok og som endå står utanfor Guds rike, fredlaus og trøytt, du som sier med deg sjølv: den som kunne verta frelst! - synest du ikkje at her er råd til å verta frelst? Her får du høyra om alt det Kristus har gjort for deg. Gå ikkje lenger og sjå på deg sjølv. Sjå på han som gav livet for deg. *Tru at det* er alt det du treng til frelse, så er du frelst.

Det er skir-torsdag i dag. Ordet me har lese, syner oss at Jesu blod også er lagt inn i nattverden.

Lat aldri fornufta få lov til å rik-

ka ved desse orda av Jesus: «Dette er min lekam - - det er mitt blod.» Tru orda som dei står, og ver viss om at der vår Frelsar har sagt han vil møta oss, der gjer han det også.

Kan ikkje Jesus likså godt gi seg sjølv til oss gjennom brød og vin som gjennom ord?

Når han har lova å gjera det, kva kan då vera i vegen for han?

I nattverden er det også lagt inn ei særslig velsigning for Guds folk, ei signing som me ikkje får nokon annan stad.

*Ludvig Hope
(Stykket er noko forkorta) Red.*

Fordi du har sett meg, tror du; salige er de som ikke ser og dog tror.

Joh. 20, 29.

GÅR det an å tro på guds nåde når en ikke føler den, men tvert imot kjenner seg kald, i åndelig tørke og vanmakt?

Det ikke bare går an, men det er det eneste rette. Det er jo nettopp dette frelseren vil, at du skal begynne å stole på ham, det han har gjort og sagt, selv om du ikke kjenner noe av det i hjertet. Det var ingen ting som gledet Frelseren mer her på jorden, enn når han fant denne troen. Han fyltes av glede over den kana-

neiske kvinnens tro da hun ikke lot seg forlede av at han tilsynelatende avslo å hjelpe henne. Da sa han: «Kvinne, din tro er stor. Det skje deg som du vil.»

Men dersom jeg ved troen skal holde meg til det som Frelseren har sagt, uten å ha den salige smak og kraft av det, så blir det jo bare en kunnskap om noe jeg holder forsant? Eller hvorledes skal en slik tor skille fra død kunnskapstro?

Hør da! Den døde tro er bare

kunnskap og kald tilslutning. Den har ingen bekymring for om du er delaktig i Kristus, ingen hunger og tørst. Og det er jo nettopp dette du bekymrer deg for ved din tro! Med en død tro forblir en et verdensmenneske eller en gjerningshelgen, slik en alltid har vært.

Men om din tro synes å være både tørr og død, så holder den deg likevel på en helt annen vei. Den driver og drar deg i Kristi fotstpor

gjennom verden og gjør at du aldri mer kan leve fritt i synden.

Av den døde troen er det ingen som får lyst eller kraft til å omgås Frelseren, tale med ham eller bekjenne hans navn. Men din tro, så tørr den enn er, så gjør den likevel at intet emne er så kjært for deg som Kristus og hans nåde.

Slik, sier Skriften, er den levende tro.

C. O. Rosenius

ESTERS BOK

Esters bok er en underlig og dramatisk bok.

Underlig fordi det er den eneste boken i hele Bibelen hvor Guds navn ikke er nevnt. Likevel ser vi hvordan Gud er med i alt som skjer og leder historiens gang.

Boken viser at Gud er med sitt folk, han fører sitt folks sak, og han er den Herre som sitter på tronen tross konger og fyrsters råd.

Boken er dramatisk fordi det gjelder liv og død for jødene. De skal drepes og utryddes av verdensriket.

Boken er plassert etter Esra og Nehemias bøker, som begge forteller om situasjonen til de hjemvendte

jøder som er frigitt etter at Babel falt i år 538 f. Kr.

Eras bok beretter om de 50.000 jødene som dro fra Babel til Jerusalem for å bygge opp dets murer igjen, og om vanskelighetene de møtte.

Nehemias dro først i år 445 f. Kr. til Jerusalem, 93 år etter Esra, etter at han hadde hørt om tilstanden for de hjemvendte jøder. Den var ikke oppløftende.

Esters bok forteller om en situasjon som de gjenværende jøder opplevde i det nye verdensriket. I tid er hendelsen i Esters bok mellom Esra og Nehemias.

Kong Ahasverus, som vi leser

om i boken, regjerte i det nye verdensriket, PERSIA, fra år 486-465 f.Kr. Han regjerte over 127 landskap, like fra India til Etiopia. Han begynte krig mot Hellas for så å gå videre mot Europa. Han tapte mot Hellas, og kom derfor ikke lenger den veien.

Bokens hovedperson er den unge, foreldreløse, jødiske jenta Haddassa, med det persiske navnet ESTER, som betyr stjerne. Men også hennes fosterfar, Mordekai, hører vi mye om. Han var nevø av Esters far. Familien var etterkommere av Kong Sauls far, av Benjamin stamme.

Beretningen er en dramatisk hendelse, som ender godt. Den viser at

Herren står bak sitt utvalgte folk. Og at han bøyer kongers hjerter som vannbekker, S.ordspr. 21,1. I 1.Mos.50,20 står det slik: "Dere tenkte det til det onde mot meg, men Herren tenkte det til det gode".

Slik er Herren i dag også. Han forandrer seg ikke. Han er historiens HERRE. Han glemmer ikke sine utvalgte, og han formår alt.

Denne hendelsen brukte Herren for å dra sitt folk nærmere til seg. Herren bøyer hjertene ved lidelser, Sal.107,12.

Herrens ord og løfter MÅ alltid oppfylles. Han våker over sitt ord for å fullbyrde det, Jer.1,12. Derfor skriver evangelistene stadig at "dettte skjedde forat skriftene

skulle oppfylles". Og slik blir det, så lenge denne tidshusholdningen varer.

HERRENS ORD MÅ GÅ I OPPFYLLELSE, for han kan ikke svikte sitt ord. Alt i Bibelen stadfester dette.

Hvor trygt et Guds barn er i denne verden, ser vi i kap.6,13. Haman vil utrydde Mordekai, som tilhører det utvalgte folket, han får høre av sin hustru: "Hvis Mordekai, som du er begynt å stå til bake for, er av jødisk ætt, da formår du INTET mot ham, men vil komme til å stå aldeles tilbake for ham".

Paulus skriver i Rom.2,28-29, at ikke den er jøde som er det i det åpenbare, dvs. omskåret på legemet, men den som er det i det skjulte, dvs. omskåret i hjertet, i Ånden. Jødene, som folk, er Guds utvalgte og har del i hans løfter. De er et forbilde på Guds virkelige og sanne barn, for en jøde blir ikke frelst på grunn av at han er jøde, men både jøde og hedning blir frelst uforskyldt ved Guds nåde i Jesus Kristus. Den som tror på Jesus, er av "jødisk ætt", og er Guds utvalgte.

Har du tatt imot utvelgelsen i Jesus Kristus? Tilhører du det utvalgte folket? Da formår ingen fiende noe i mot deg, uten at Herren godkjennet og tillater det. Du er i hans evige omsorg. Han er ditt vern og ditt hjelpende skjold.

Han har veier der ingen vei synes å være. Slik fører han sitt folk, for på den måten skal de lære Herren å kjenne.

Han tillater motgang av forskjellig slag for å ydmyke oss, for å dra oss nærmere til seg så han kan være alt for oss. Da strider han for oss, og det er bare da vi seirer.

Herren sitter på tronen ennå, og han kommer sine i hu. Derfor søker ham, som jødene gjorde. Ingen søker HERREN forgjeves, Es.45,19.

Jesus Kristus har adgang hos Faderen, og er der for hans åsyn for vår skyld. Har du Jesus, da er din sak god hos Gud.

KRISTUS I ESTERS BOK.

Kristus er hovedpersonen i Bibelen. Det er ham det står om i alle skrifter.(Luk.24,27) Det var om ham loven og profetene spådde (profeterete). Til og med Jonas tegnet var et forbilde på Jesus, Matt.12,39-40. Nå er ingen forbilder fullkomne, men likefullt kaster de lys over Kristus for oss. Slik at vi ser ham, kommer til tro på ham og blir velsignet. Også andre personer i det gamle testamentet peker fram mot Jesus, slik som David og Josef, Jakobs sønn.

Ester er et annet forbilde på Jesus. Det er til tro og oppbyggelse å lese denne boken. Her er det mange ting en kan komme inn på, samtidig som det også er mye som en ikke ser av herligheten i boken.

Når vi leser om hennes barndom og oppvekst, om hvordan hun blir dronning, om hennes inntreden hos kongen, og resultatet av hennes

bønn, er det mange likhetspunkter med Jesus Kristus.

Esters foreldre var døde. Mordecai, en nevø av hennes far, hadde tatt henne til seg som sitt eget barn. Jesus var også hos "fosterforeldre". Som tolvåring i templet sa han at han måtte være i sin Faders hus, Luk.2, 49. Josef og Maria tok seg av han som sitt eget barn.

Ester fikk godvilje hos alle som så henne, 2,9 og 15. Til og med kongen fikk Ester mer kjær enn alle andre jomfruer, hun vant nåde og yndest hos ham, 2,17. I Lukas 2,52 står det:"Og Jesus gikk fram i visdom og alder og i velvilje hos Gud og mennesker."

Ester blir utvalgt til dronning hos kongen. Jesus får høre fra Guds munn i Matt.3,17: "Dette er min sønn den elskede, som jeg har velbehag i." Jesus er Guds utvalgte.

Det utvalgte folk - de som tror på Jesus Kristus, har en fiende (Haman), som planlegger å utrydde det. Denne fienden er et bilde på Satan, som kommer for å stjele og myrde. Haman får sin vilje igjennom, og det utvalgte folket skal utryddes på en bestemt dato.

Dette fører til stor sorg hos folket. De kler seg i sekk og aske, eller reder seg et leie av sekk og aske, som begge deler er uttrykk for anger og tro (bot). Det var i denne situasjonen at Ester ble til frelse for sitt folk.

Esters oppgave var å gå inn til kongen og be og bønnfalle om nåde for seg og sitt folk, 4,8. Og 4,14,b sier at det var nettopp derfor hun var kommet til dronningverdigheten. Slik er det med Jesus også. Han ble den han er, fordi han skulle frelse sitt folk fra deres synder.

På den tredje dagen (5,1-3) kledde Ester seg i kongelig skrud, for å gå inn til kongen. Det var også på den tredje dagen at Jesus stod opp fra de døde, herliggjort, rede for å gå inn til Faderen.

Når Ester kommer inn til kongen, spør han henne om hva hun har på hjertet. Hun bærer da frem sin nød og bønn (7,1-4).

Jesus gikk også inn til Gud og fremsa sin nød og bønn. Hans nød var vår nød, og hans forbønn gjaldt oss. I hebr. 9,24 står det slik: "For Kristus gikk ikke inn i en helligdom

som var gjort med hender, og bare var et bilde av den sanne helligdom. Han gikk inn i selve himmelen for nå å åpenbares for Guds åsyn for vår skyld." Her er han representant for den enkelte, slik som Ester representerte den enkelte.

Ester fikk bønnesvar, 7,2. Slik er det også med Jesus. Han er vår talsmann hos Gud, og han er en soning for våre synder (1.Joh.2,1-2). "Den som har sønnen, han har livet."

Det var fordi kongen hadde velbehag i Ester at hun fikk sitt ønske oppfylt, og det var det som gjorde at hennes folk ble berget. Hadde ikke Gud hatt velbehag i Jesus, kunne ikke Jesus ha blitt oss til frelse.

"Hos jødene var det nå lys og glede og fryd ogære, - - -, overalt hvor kongens befaling nådde fram, ble det glede og fryd blant jødene med gjestebud og høytid. Og mange av folkene i landet ble jøder, for frykt for jødene var falt på dem", 8,16-17. Slik blir det også når budskapet om Jesus Kristus får bli til frelse for noen.

Det utvalgte folks fiende, Haman og hans medsvorne, ble deretter drept og hengt i galger. De var satt ut av spill. Slik er også Satan og hans hær blitt knust av han som kom i kvinnens ætt (1.Mos.3,15).

Resultatet av Jesu åpenbarelse hos Gud overstiger Esters resultat fullstendig. Ester var bare inne hos

en jordisk konge, mens Jesus gikk inn i selve himmelen, til Gud.

Den nye skrivelsen som ble sendt ut kunne ikke kalles tilbake. Slik er det også med det Jesus har gjort, det kan ikke kalles tilbake eller forandres. Det står fast til evig tid.

Jesus fant en evig forløsning da han gikk inn i helligdommen med sitt eget blod, Heb.9,11-12.

Kap.9,1-2 sier oss at jødene nå fikk makt over sine fiender, og at ingen kunne stå seg mot dem. På samme måte skal døds-rikets porter aldri få makt over den som tror på Jesus, Matt.16,18.

Det ble i all hast utferdiget en skrivelse, som ble sendt utover i hele verdensriket med ilbud. Budskapet hadde hast.

Slik er det også med evangeliet. Det har hast, det må ut til hver enes-

te en, til alle folkeslag, for det er det eneste som kan berge oss fra den evige død, for det fins intet annet navn under himmelen ved hvilket vi kan bli frelst. Derfor gjelder det at flest mulig får høre dette budskapet, og får leve evig.

Har du del i Jesu stedfortredende gjerning? Det er det eneste som kan berge deg for himmelen. Vårt eget holder ikke mål for Gud. Uten denne fullkomne og uforskyldte frelse går du evig fortapt. Tilhører du det utvalgte folket?

Frelsen er for deg! Det var for deg at Gud ble menneske, for å frdlese deg fra dine synder og den evige død. Nå er det nådetid.

Vend om og tro på Jesus! Snart er det for sent!

Lars Fossdal

Avklæd dykk - og ikläd dykk

(Koloss, 3, 1-15). Av Amund Lid

Ein av dei ting eg lika lite då eg var ung, det var mor sitt stadige mas om å byta klede når eg kom heim frå skulen. Heller ikkje kan eg seia at eg alltid er like villig og lys i åsynet, når kona minner meg om å byta klede før eg skal til med måling eller anna arbeid som er fárleg for kleda.

Men det er ikkje berre mor som minner barna, og kona som minner mannen sin om det. I ordet ovafor ser me at også Gud minner sine barn om å skifta klede, for han vil at me skal gå kledd som det søker seg for eit Guds barn.

Korleis er vår tanke, reaksjon,

sinn og åsyn når Gud minner oss om dette?

Kleda viser ofte kven me er og kven me er i teneste hjå. Me kan berre nemna soldaten, politimannen, postbodet, sjåføren, flygaren, frelse-sarmen osv.

Slik er det også når det gjeld vår åndelege klednad eller utrustning som det her er tale om. Dei vitnar om kven me er, kven me tener, og kva ånd og sinn som rår i vårt liv.

Det vantruande og naturlege menneske har sine åndsklede. Og dei ferdast dei i til arbied og fest, kvardag og helg - utan å skifta. Desse kleda er verda si ånd og sinn og det medfødde kjøtet si natur og gjerningar. «Som de fordom ferdast i etter tida si ånd, etter hovdingen i lufta, den ånda som nå verkar i vantrua sine barn, og mellom dei ferdast og me alle fordom i vårt kjøts lyster, med di me gjorde det som kjøtet og tankane ville, og var av natura vredens barn liksom dei andre,» seier Guds ord. (Efes. 2, 2-3). Skrifta seier og at dei er openberre, slike som: vreide, illска, vondskap, spotting, skamleg tale, løgn, usanning, utukt, ureinskap, ovhug, vond lyst, havesykja, avgudsdyrkning, sjølvkjære, pengekjære, storordige og stormodige, ulydige, utakksame, vanheilage, ukjærlege, upålittande, baktalande, umåtelege, umilde, utan kjærleik til det gode, svikefulle, framfuse, els-

kar lystene sine meir enn Gud, som har skin av guds frykt men fornekta hans kraft - og meir slikt. (2. Timot. 3, 2-5 og Galat. 5, 19-21).

Dette er berre eit lite utval av den klednaden som djevelen har ikledd den vantru verda, det falne og naturlege menneske. Dei som lever og ferdast i slike ting, dei vitnar om kven dei er og kven dei tenar. For mange treng du ikkje vera i tvil om det. Men her som elles i verda er det stor skilnad på det enkelte individ. nokre prøver å halda seg fine og folkelege, så langt dei maktar med dei midlar dei rår over, medan andre er ikkje så nøyne på det og ser like sjaskete og fillute ut som dei er.

Skrifta fortel også om nokre som held seg borte frå det vonde og lever eit fint og rettferdig liv. Dei gjer sine gode gjerningar for augo på folk, og får folk til å tru at dei er rettferdige, sier Jesus. Og Herren sier: «Dette folket held seg nær til meg med munnen og ærar meg med lippone, men held hjarta sitt langt borte frå meg, og deira otte for meg er eit menneskebod som dei har lært». (Esa. 29, 13). I Matt. 15 seier Jesus at «Esaias spådde sant om dykk då han sa: Dette folket ærar meg med lippone, men hjarta deira er langt ifrå meg, men dei dyrkar meg fåfengt, med di dei lærer folk det som er menneskebod». All eiga rettferd høyrer det naturlege menneske til og

er den eigne drakt *han* var iført som kom inn i bryllauppssalen og blei kasta ut.

Guds ord seier at for desse ting kjem Guds vreide over dei vantruande, og at dei som fer med slikt skal ikkje arva Guds rike.

Men den som er oppreist med Kristus ved trua på han og det verk han har gjort for oss, han har ei heilt anna drakt å iføra seg. Då er du ein av dei det står skrive om: «De som har avkledd dykk det gamle mennesket med dei gjerningar det gjer, og ikledd dykk det nye, som vert oppnya til kunnskap etter sin skapars bilet. Her er ikkje grekar og jøde, umskjering og fyrehud, barbar, skyte, træl, fri mann, men *Kristus er alt i alle*». Vers 9-11. Inne for Gud er du ved trua avkledd den gamle drakt og iført Kristus og alt hans. Her er *Kristus alt, - og i alle* dei som er oppreist med han.

Då eig du Kristi Ånd og sinn og høyrer til Guds utvalde, heilage og kjære, høyrande til Guds husfolk, og er Kristi huglege ange for Gud her på jorda, med di du openberrar kunnskapen om Han på ein kvar stad.

Her er det at Gud kjem med formamaninga om å døyda og avkle oss våre jordiske lemer: Utukt, ureinskap, ovhug, vond lyst og havesykja, som er avgudsdyrkning. Og elles alt som er nemnt ovanfor, og

alt det som høyrer til det naturlege menneske. Og «iklæd dykk då, som Guds utvalde, heilage og kjære, hjarteleg miskunn, godlek, audmykt, spaklynne, langmod, så de toler kvarandre og tilgjev kvarandre, um nokon har kjæremål imot nokon, som Kristus tilgav dykk, soleis de og! Men attåt alt dette iklæd dykk kjærleiken som er bandet om fullkommenskapen! Og Kristi fred råde i dykkar hjarto, den som de og vart kalla til ein lekam, og ver takksame!» Vers 12-15.

Nokre meiner og sier at den som forkynner dette, er lovisk. Og det *kan* det vera, som alt anna Guds ord, om det blir forkynt i ei lovisk ånd. Men skrifta visar at det er bibelsk forkynning, og Den Heilage Ande sin daglege gjerning i eit Guds barns liv. Apostelen Peter forkynner: «For når desse ting finst hjå dykk og fær veksa, *då viser* dei at de ikkje er yrkelause eller fruktlause i kunnskapen um vår Herre Jesus Kristus. For den som ikkje hev desse ting, han er blind, dimsynt, med di han hev gløymt reinsingi frå sine fyrre synsder.» 2. Pet. 1, 3-15. Apostelen seier vidare at når me gjer desse ting, skal me slett ikkje snåva, for på denne måten skal det rikeleg verta gjeve dykk inngang i vår Herre og frelsar Jesu Kristi ævelege rike. Difor kjem han alltid til å minna om dette, endå han veit at dei er grunnfeste i sann-

ninga, og held det for rett å vekkja dei ved påminning så lenge han er i denne hytta.

Den som har augo til å sjå med han vil i det daglege livet leggja merke til at her er skilnaden stor - også mellom oss som lever i trua på Jesus. På den som syt, klagar, er missnøgd og utakknemleg; og på den som lit på Gud, er fornøgd med løna og det han har, og som er takknemleg. Likeeins på den som tykkjer synd på seg sjølv og missunner andre, og den som gled seg over at det går dei andre vel. Det er også stor skilnad på den uvillige og trege ånd der det villige og tenande sinn og ånd rår. Der den harde og sjølvforsvarande ånd og sinn rår; og der angeren og sorga over synda og seg sjølv rår. Den som er kravfull og ventar mykje av andre; og på den som er innstilt på å tena og gi. Den som søker eiga æra og framgang; og på den som søker Guds æra og

andre si gagn, og Guds rikes framgang o.s.v.

Alle som er frelst ved trua på Kristus, er Kristi vitne eller brev, kjent og lese av alle menneske, skrivne av den levande Guds Ande på hjartans kjøttavler. 2. Kor. 3, 1 - fg. I eit stort hus finst det mange kar, nokre til æra og nokre til vanæra.

Når det gjeld vår frelsa, så har Kristus gjort det for oss, ein gong for alle. Det er fullført, alt er ferdig, kom! Her er *Kristus alt, i alle!*

Men den gjerningen Kristus gjer i oss, som tok til då me blei frelst - og held fram livet ut, det er Den Heilage Ande sin gjerning. Hans arbeid kan me stå imot eller samarbeida med. Den som let kjøtet rå, skal døy, men den som døyder gjerningane åt lekamen ved Anden, han skal leva. Rom. 8, 13.

«Og eg er fullviss på at han som tok til med ei god gjerning i dykk, skal fullføra henne alt til Jesu Kristi dag». Filipp. 1, 6.

(Forts. fra forrige nr.)

DÅPEN - KRISTI OMSKJÆRELSE

Av Per Bergene Holm

Hvem skal døpes?

Abraham ble omskåret først etter at han eide rettferdigheten av tro, "og han fikk omskjærelsens tegn til segl på den

rettferdighet av tro som han hadde fått da han var uomskåret" (Rom.4,10-11). Men Abraham fikk så beskjed om å omskjære alle som var av mannkjønn i

sitt hus (1.Mos.17,10-14). Det spilte ingen rolle hvordan de var kommet dit, om de var født inn der eller var kjøpt for penger og var fremmede. Åtte dager gamle skulle de omskjæres. Det gjaldt jo dem som ble født inn i husstanden. Trelle og andre som kom til på annen måte, de måtte la seg omskjære i den alder de da var (jmf. 1.Mos.34). Men fremmede ble bare omskåret hvis de ble en del av det jødiske folk og hørte til en husstand i Israel. For bare da kunne de bli gjenstand for husfarens oppdragelse i tro og guds frykt (jmf. 1.Mos.18,19; 5.Mos.6,7).

På samme måte sier Skriften at den som i hjertet tror og med munnen bekjenner at Jesus er Guds Sønn, død for våre synder, han kan døpes (jmf.Ap.gj.8,36-38). I full overensstemmelse med dette praktiserte apostlene dåpen: De døpte enkelte mennesker på bekjennelsen av deres tro (Ap.gj.10,45-48; 19,5), slik Abraham fikk omskjærelsen som segl på sin tro.

Men disiplene døpte også hele familiер (husstand) når de fikk døpe husfaren og dermed var visse på at det ble dradd omsorg for kristelig undervisning (Ap.gj.16,15.33; 1.Kor.1,16). At barn også ble døpt, er det ingen som helst tvil om. Like sikkert som at åtte dager gamle barn ble omskåret, like sikkert er det at spebarn ble døpt fra apostlenes dager. Ellers ble de døpt i den alder de var da de kom til troen. Peter sier i sin tale på pinsedag at "Løftet tilhører dere og deres barn, og alle dem som er langt

borte, så mange som Herren vår Gud kaller til seg." Her tilegnes dåpens løfte, gave og nåde til både voksne og barn, og til alle som overhodet møter Guds kall gjennom Evangeliet (Ap.gj.2,39). På samme måte sier Jesus at disiplene skal gå ut og gjøre alle folkeslag til disipler idet de døper dem og lærer dem (Mt.28,18-20). Dåp og opplæring hører sammen. Derfor ble det bare døpt hele husstander der hvor husfaren kunne sørge for at barna og husfolket forøvrig ble opplært i tro og Guds frykt.

At apostlene døpte barn, det har vi allerede sett (Ap.gj.16,15.33; 1.Kor.1,16). Og Peters tale på pinsedag bruker nettopp uttrykket "barn" som omfatter spebarn. At dåpen er Kristi omskjærelse innebærer også at liksom omskjærelsen skjedde med spebarn, så skal dåpen normalt skje med spebarn. Bare de voksne som ble innlemmet i Israels folk uten å være omskåret som barn, ble omskåret som voksne. På liknende måte skulle det være med dåpen, slik det jo også praktiseres på misjonsmarken.

Men barna kan bare bli døpt der hvor en er viss på at barna blir undervist tilstrekkelig under sin oppvekst i den kristne tro. Det er et spørsmål i Norge i dag.

Hvorfor trenger vi å bli døpt?

Vi trenger å bli døpt fordi vi er syndere som står under Guds dom og vrede. Vi er av naturen vredens barn

(Ef.2,3). Det vil si at vi fra første stund er fortapt og står under Guds vrede. Derfor trenger et barn også å bli døpt. De som forkaster barnedåpen, forkaster så å si uten unntak Skriftens lære om arvesynden. De sier at barna fødes uskyldige til verden og tilhører Guds rike etter fødselen, i kraft av Kristi forsoning. Men det er i strid med Guds ord om det naturlige mennesket (jmf. Job.14,4; 15,14; Salm.51,7; Ef.2,3).

Jesu ord i Matt.19,14 innebærer ikke at barna hører Guds rike til, men at Guds rike er for slike, det er tiltenkt slike, det tilhører slike - uten at de dermed har del i det.

Barna trenger dåpen, fordi de er syndere, ikke på grunn av det de har gjort, men på grunn av det de er: syndige vesener med et naturlig, medfødt gudfiendskap, selv om dette gudfiendskapet ennå er i en ubevisst tilstand. De må ha nåde mot hjertets ondskap og urenhet. Og det får de i dåpen: syndenes forlattelse, Kristi rettferdighet, en ny skapning, barnekår hos Gud og besegling med Guds Ånd.

Mrk.10,13-16 viser nettopp at de små barn som selv ikke skjønte noe eller forstod noe, hadde bruk for Jesus. Jesus ble vred, og han mente det var nødvendig at de små barna kom til ham, nettopp fordi Guds rike hørte dem til, for ellers hadde de ikke fått del i og selv kommet til å tilhøre dette Rike som tilhørte dem, som var for dem.

Mange forarger seg også over barne-dåpen fordi barna ikke selv forstår noe

av det som skjer og ikke selv kan gi uttrykk for om de vil bli døpt eller ikke. Verden mener det er et overgrep mot barnet, siden en ikke vet hva barnet selv vil. Forkjempere for voksendåp mener dåpen ikke kan ha noen betydning eller virke noe, når barnet selv ikke forstår noe eller kan gjøre noe fra eller til. Begge ser på dåpen som en lydighetshandling, som et uttrykk for barnets tro og hengivenhet til Gud. Hvis det var så, så ville de jo ha rett.

Men i dåpen gjør vi ikke noe, der får vi noe. I dåpen er det Gud som handler med oss av fri og uforskyldt nåde. Og det kommer så uendelig fint fram nettopp ved at det er spebarn som døpes. Ikke forstår de noe, ikke har de gjort seg fortjent til noe. De er født med menneskeslektens synd og skyld, det er alt de har å vise til. Og før de er i stand til å gjøre noe fra eller til, før de har tenkt en tanke om å søke Gud eller noe slikt (som om mennesket noen sinne ville bli i stand til det om det kom til skjels år og alder!), så møter Gud det og gir det syndenes forlattelse og evig liv, Guds Sønns kår hos seg - gir det del i alt Kristus er og har gjort. Det er nåde! Gud rettferdigjør den ugodelige midt i hans ugodelighet. Her kommer alle våre skjemaer og all vår lære om saliggjørelsens orden til kort. Her frelser Gud av idel nåde, her frelser Gud alene, ved sitt Ord i sakramentet.

Gud tilsier det syndige og fortapte menneskebarn alt Jesus er og har gjort, og han gjør det av bare nåde. Dette er

ikke noe overgrep, dette er ikke betydningssløst, men det er Guds uendelige kjærighet og nåde mot en fallen skapning, nåde over nåde!

Dåpen og troen:

Men hvor blir det av troen i dette her? Gud flytter da vel ikke mennesker over fra døden til livet som stokk og stein? Det er jo "den som tror og blir døpt" som skal bli frelst (Mk.16,16).

Visst hører troen med til dåpen, som den hører med ved alle nådemidler, for at de skal virke frelse. Men troen er ingen krevd betingelse som må oppfylles før dåpen skjer. Troen er ingen betingelse for å bli døpt, men den er et uunnværlig tilegnelsesmiddel for å få del i det som dåpen gir og virker. Med dåpen og troen forholder det seg som med en hånd full av gaver og den tomme hånd som tar imot gaven. Frelsen tilskies og gis av nåde, men uten at den tas imot ved troen, blir den ikke den enkelte til personlig del.

Men kan spebarn tro?

Troen er først og fremst en umiddelbar måte å være på i forhold til Guds

Ord og den omfatter også ubevisste sider i vårt sjelsliv. Og troen er ikke bare en vilje- og forstandssak, ja, minst av alt dette, men meget mer motstandsløshet mot det som Gud taler. Denne frihet fra motstand er en vesentlig side i troen som tillit. Og nettopp denne troens form er typisk for barnetroen.

Når vi bringer barnet til dåpen, og Gud i dåpen taler Evangeliet over det og til det, gjør Gud med det lille spebarn som Han gjør med enhver synder som Han frelser: ved det talte Ord skaper han troen, skaper den motstandsløse ånd og gjør selv den lille til gjenstand for sin kjærighet. Og det er saktens tro hos barnet, selv om det ikke er tro i den psykologiske forstand som hos de voksne. Og Jesus selv regnet med at barna trodde på ham (Mt.18,6).

Også en annen side av troen i dåpen må understrekkes. Vi har bibelsk rett til å regne med at det er noe som heter å døpe på andres tro. Vi døper ikke bare barna på den tro som skjenkes dem selv i dåpen, vi døper dem også på deres tro som bærer og bringer dem til Jesus (jmf. Mk.2,5).

Forts.